

Vraag nr. 213
van 8 april 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Buitenschoolse kinderopvang – Subsidiëringscontrole

Het BKO-landschap (buitenschoolse kinderopvang) gaf tot nu toe een vrij verwarde indruk door de verscheidenheid aan initiatieven en subsidiëeringsvormen.

Wat de initiatieven gesteund door het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD) betreft, heeft Kind en Gezin allicht nu pas een duidelijk overzicht.

Naar ik verneem, zouden in sommige gemeenten scholen FCUD-middelen hebben ontvangen voor buitenschoolse kinderopvang ondanks het feit dat een gemeentelijk initiatief er werkzaam was. Eén van de voorwaarden om via de middelen van tewerkstelling Weer-Werkgesco's (gesubsidieerde contractuelen) te krijgen, was nochtans dat alle scholen meewerkten.

1. Klopt deze informatie ?
2. Welke vrije gesubsidieerde, officieel gesubsidieerde en officiële scholen ontvingen rechtstreeks of via een oudercomité of VZW subsidies van FCUD, hoewel ze betrokken waren bij een gemeentelijk overleg ?
3. Werd hierop vanuit de diensten die vallen onder de verantwoordelijkheid van de minister van Tewerkstelling ooit controle uitgeoefend ? Zo ja, met welk resultaat ? Zo neen, waarom niet ?
4. Moet er in dergelijke gemeenten een nieuw gemeentelijk overleg zijn vooraleer Kind en Gezin een positief advies kan geven over de FCUD-middelen ?

Antwoord

De gestelde vraag gaat ervan uit dat in sommige gemeenten scholen FCUD-middelen hebben ontvangen voor buitenschoolse kinderopvang, ondanks het feit dat er een gemeentelijk initiatief werkzaam was. Daarbij wordt gesteld dat het meewerken van alle scholen nochtans een van de voorwaarden was om Weer-Werkgesco's te krijgen.

Naar aanleiding van deze laatste opmerking wil ik toch van meetaf duidelijk stellen dat er een onder-

scheid is tussen de FCUD-subsidiëring enerzijds en de toekenning van Weer-werkgesco's anderzijds. Er is geen band tussen beide subsidiestromen. Het is wel zo dat er een analogie is tussen beide geldstromen. De nieuwe regelgeving impliceert immers dat Kind en Gezin ten opzichte van het FCUD een gunstig advies moet formuleren en Weer-Werkgesco's kunnen maar in dienst worden genomen als de voorziening in kwestie een principieel akkoord heeft van of erkend is door Kind en Gezin.

Omdat in de vraagstelling, zoals ik die begrijp, sprake is van een zekere vermenging van het FCUD-gebeuren enerzijds en de toekenning van Weer-Werkgesco's anderzijds, wil ik in wat volgt proberen een genuanceerd en globaal antwoord te formuleren op het probleem dat wordt gesignaleerd.

Artikel 3, § 2 van het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 tot vaststelling van de wijze waarop het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten de opbrengst van de ontvangen bijdragen toewijst aan kinderopvangprojecten, stelt dat een promotor om subsidies te krijgen moet bewijzen dat zijn project beantwoordt aan de kwaliteiten om kinderen op te vangen volgens de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de terzake bevoegde instanties. Voor Vlaanderen betekent dit dat de promotor moet beschikken over een gunstig advies van Kind en Gezin.

In dit verband zijn door het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten aan Kind en Gezin 162 dossiers overgezonden voor advies. In deze lijst van dossiers zaten inhoudelijk zeer verscheiden initiatieven. De uitdaging waarvoor Kind en Gezin zich geplaatst zag, was deze dossiers op te nemen in het met de buitenschoolse kinderopvang verruimde opvanglandschap. Dit was geen sinecure. Sommige projecten werkten buiten elke Vlaamse regelgeving om en konden ook niet zomaar op een evidente manier binnen de gangbare kaders een plaats krijgen. Uiteindelijk heeft Kind en Gezin de 162 dossiers ondergebracht in 7 categorieën :

1. vrije initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang ;
2. gemeentelijke initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang ;
3. particuliere opvanginstellingen ;
4. kinderdagverblijven ;
5. opvangvoorzieningen voor zieke kinderen ;

6. opvangvoorzieningen voor flexibele en/of urgentieopvang ;

7. restcategorie.

De restcategorie bevatte 4 dossiers die onmogelijk konden worden geduid. Aangezien zij, ondanks hun FCUD-subsidieaanvraag, nooit geld hadden gekregen, is er geen advies geformuleerd.

Voor de opvangvoorzieningen voor *zieke kinderen* (14 dossiers) en de voorzieningen voor *flexibele en/of urgentieopvang* (5 projecten) rees het probleem dat er geen specifieke Vlaamse regelgeving was. Daarom is er voor deze voorzieningen een globaal opportuiniteitsadvies geformuleerd. Aan de basis daarvan ligt de overweging dat zij beantwoorden aan een nood, wat hun continuïteit verantwoordt. Bovendien is het zo dat de ervaring die zij via hun opvangproject leveren, nuttig kan zijn voor de nog vast te leggen wettelijke kaders voor respectieve opvanginitiatieven voor zieke kinderen en voorzieningen voor flexibele en/of urgentieopvang.

De 9 *kinderdagverblijven* konden worden behandeld op basis van hun specifieke buitenschoolse opvangactiviteit, zoals die ook bij Kind en Gezin bekend was en was opgenomen in een erkenningsdossier.

Voor de *particuliere opvanginstellingen*, het ging daarbij om 20 voorzieningen, is het al dan niet beschikken over een attest van toezicht doorslaggevend geweest voor het formuleren van een gunstig advies.

De 88 *gemeentelijke IBO-projecten* (Initiatieven Buitenschoolse Opvang) waarvoor het FCUD een advies vroeg, hebben een gunstig advies gekregen op basis van de tijdelijke erkenning die zij hebben verworven op basis van het protocol dat ik met de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister bevoegd voor Tewerkstelling, heb afgesloten.

De 22 *vrije IBO's*, dit zijn initiatieven die zonder Weer-Werkgesco's en met enkel steun van het FCUD een werking hebben ontwikkeld die onder de IBO-noemer kan worden gevat, zijn in een globaal dossier door de raad van beheer van Kind en Gezin besproken in het licht van een mogelijke erkenning. Sommige van de dossiers in kwestie zijn erkend, veelal voorwaardelijk. Andere zijn niet erkend. De basis voor de beslissing tot erkenning lag in een toetsing van de erkenningsvereisten zoals die in de nieuwe regelgeving voor IBO's zijn opgenomen, met inbegrip van een gunstig advies

vanuit het lokale overleg buitenschoolse kinderopvang.

Als ik gedetailleerd opsom hoe Kind en Gezin de advisering van FCUD-dossiers heeft aangepakt, dan doe ik dat om te illustreren dat de inpassing ervan in de nieuwe Vlaamse regelgeving ernstig is gebeurd, ook in die paar dossiers waar schoolse locaties in het geding waren. Waar noodzakelijk, is daarbij als erkenningsvoorwaarde vastgesteld dat een verdere werking als IBO afhankelijk is van een gunstig advies vanuit het lokale overleg. Waar er infrastructurele tekorten waren, in het licht van de vereisten van de nieuwe regelgeving, zijn deze benoemd en is er een periode vastgesteld binnen dewelke de tekortkomingen moeten worden verholpen. Hetzelfde geldt voor vaststellingen met betrekking tot de begeleiding, de pedagogische werking en/of aspecten van veiligheid en gezondheid.

Het advies van het lokale overleg moet met betrekking tot een schoolse locatie binnen een IBO-werking grondig zijn geargumenteed en gemotiveerd.

Als ik op basis van de algemene situatieschets probeer in te gaan op de concrete vragen die werden gesteld, dan signaleer ik het volgende.

Met betrekking tot de vragen 1 en 2 : er zijn scholen die van het FCUD middelen hebben ontvangen. Door het nieuwe FCUD-bijzonder reglement zijn er dat vanaf 1 april 1998 evenwel nauwelijks of geen meer. Als deze initiatieven ervoor kiezen een IBO te worden, dan worden de erkenningsvereisten binnen het kader van de Vlaamse regelgeving onverminderd toegepast, met inbegrip van het gunstig advies van het lokale overleg.

Met betrekking tot vraag 3 moet ik melden dat het FCUD een federale voorziening is en dat het niet aan mij is om de geldstromen van het FCUD te controleren. Ik moet er wel op toezien dat wat gebeurt, gebeurt in congruentie met de Vlaamse regelgeving en terzake kan ik zeggen dat Kind en Gezin daarvoor instaat. Ik kan terzake ook niet spreken voor de minister van Tewerkstelling, maar ik vermoed dat het niet zijn taak is om op een FCUD-dossier toe te zien wanneer er geen Weer-Werkgesco's zijn aangesteld.

Met betrekking tot vraag 4 meen ik reeds duidelijk te hebben aangegeven dat voor alle bestaande én nieuwe initiatieven een gunstig advies van het lokale overleg een essentieel beslissingselement is.